

Nekoliko odgovora lističu „Naš Dom“ gledé štev. 11.

Kako nas „Naš Dom“ „Domaček“ ali kakor ga nekateri imenujejo „lažnjivi Tomažek“ rad ima ali črti, ker se toliko z nami bavi, se iz tega razvidi, ker se v njegovi ednajsti številki bere ime „Štajerc“ skupaj **81 krat**.

To kaže, da Tomažek že možganov nima, pravljica pa pravi: Iz praznega žaklja se ne more moka iztresti.

Ta list se peni od same besnosti, ker njegovi uredniki uvidevajo, kako se „Štajerc“ med ljudstvom vedno bolj in bolj razširja, in ker razsodni ljudje nočejo v Tomažekov gnil rog trobiti, temveč raje z odkritosrčnimi ljudmi občujejo.

Hvala lepa, „Tomažeku“ za reklamo, bolj ko on naš list zmerja, več naročnikov dobimo, ker sedaj že živimo v 20. stoletju napredka, da vsak, kateri ima količkaj zdravo pamet, lahko sam prevede, katera pota so prava, da ne zagreznemo nazaj v temne srednjeveške razmere.

Seveda se „Tomažeku“ možgani vrtijo, ker mu le „Štajerc“ po glavi roji, bati se je, da bo Tomažek od jeze razpočil, ko kaplani morajo „giftnega Tomažeka“ podpirati in globoko v žep poseči, razsodni kmetje ga pa nočejo naročiti, ker previdijo, da je ta „Tomažek“ in njegov zlo bolani oče „Gospodar“, le za mežnarje, tercijalke in farovške kuharice pisan; take bedarije niso eno fajfo tobaka vredne, ne pa eno celo krono. Od same nevošljivosti hoče v št. 11 od 10 oktobra „Štajercu“ slabo srajco radi necega dopisa „iz Šmarja pri Jelšah“ obleči, namreč srajco lažnjivosti, za srajco lažnjivosti pa nikdo ni bolj sposoben kakor ravno on, kar se iz sledečega razvidi:

ma človek predoug jezik, ki črez zobe sejga, ker se lahko vgrizneš v njega ali te pa kdo drug lahko po njem udar'. Tudi meni je že neki velik gaspud dau po zobeh. Bui sem še mlad in neumen, ko sem neko noč prenočevau v Gorici u veliki oštariji. Taj je tudi hodi u nek gaspud z zlatim križom na prsih. Kadar je bui malo pijan, je rad šeu v prvo hišo, ki je za navadne pivce in jih je za norca imeu. Tudi tisti večer je prišu in se je spravu nad mene. Vprašau me je: „Ti ribniški potepuh, ali še živi tisti rešetar, ki je svojega konja stradati učil?“ Mene je to hudo speklo, zato mu nisem hoteu doužan ostati. Rekeu sem mu: O živi še, živi, pa zdaj nima več kajna, (konja) zdaj ma osla osla. Pa vejo gospud, kak razloček je med tistim oslom in med njimi?“ Gospud se je mojim besedam začudiu in me vprašau: „No, kakšen pa?“ Jaz se mu odrejžem: „Razloček je ta, da majo oni prejdi križ, osu pa zadi“, Gaspud je skočil v mene in me je tako za uhe trejsu, da sem vse zvezde videu“. „Zakaj ga pa niste hitro za odpuščanje prili? sem ga vprašal. Sem kričau: „Saj ni nobenega razločka! pa ni nič pomagalo.“

4. Kako je Ribničan Urban konja jesti odvadil.
To kar mi je Janez pravil od tistega hudega

V „Našem Domu“ je pisano: „Ti „Štajerc“ praviš, da je prišlo na kant kmetijsko društvo v Stranicah. Laž je to, ker tam takega društva ni bilo.

Ti praviš, da je prišlo konzumno društvo v Verpetah na kant. Laž je to, ker tam takega društva nikoli ni bilo. Ti praviš, da je prišlo kmetijsko društvo v Šoštanju na kant. Laž je to, ker je društvo prostovoljno in z dobičkom prodalo svoje imetje trgovcu.

Ti praviš, da je prišlo kmetijsko društvo v Grižah na kant. Laž je to, bi skoraj rekli, kajti kdor se trikrat zlaže, se gotovo tudi četrtokrat.

Zlagal si se tudi nadalje, da bi bil g. župnik Mikuš najbogatejši župnik v naši škofiji. Zlagal si se, ko si mu pripisal, da ima 50.000 premoženja“ itd.

Na ta nečuvani napad mu odgovorimo, da le „Fihpos“ prav nesramno laže, in more zato tudi patent dobiti, kakor za vsako drugo iznajdbo.

Na vse grlo mu povemo:

Konzumno društvo v Verpetah je z dihnilo 6 majnika 1900 in tudi z tistim zavezano konzumno društvo v Stranicah se je podrlo.

Le poprašaj „lažnjivi Tomažek“ na Frankolovem.

Mi pa še več vemo, odborniki so plačali po 50 do 200 kron, udje pa po 80 kron.

Konzumno društvo v Šoštanju je nehalo, ker se je skazovala zguba. V Grižah je prišlo konzumno društvo na kant, pa hitro so 3 bogati kmetje za odbornike na pomoč prišli, da ga še po malem podpirajo, od novega leta 1901 ga pa ni več.

Priklopljeni članek iz „Slov. Naroda,“ v konzumnem društvo v Frankolovem, kaže da se tudi temu društvu tla majajo.

Gospod župnik Mikuš ima pa še precej več kot 50.000 premoženja, in so le morebiti še bogateji

gospoda, se mi ni nič kaj do padlo, ker — no, vam že povem — ker je bil pri nas doma in v šoli tudi velikokrat hud „potres“. Zato bi bil rajši kaj zvedel od tistega Ribničana, ki je konja stradati učil. Prav ljubeznivo sem ga prosil: „Janez, povejte mi še od tistega, ki je konja jesti odvadil.“ Janez me je malo po strani pogledal, potem pa venderle začel: „Vejš Jožek, to pa ni res, to so si ljudje zmisli“, da bi nas jezil. Pa tebi bom povedau, kaj govorijo.

Tisti Rajbnčani, ki prodajajo lonce nu sklejde, ne nosijo robe na hrbti, ampak majo kajne (konje). In bui je nek rajbniški lončar, ki svojemu kljusetu jejsti ni privošču. Izračuniu je, kulko profita bi imau, če bi kajna jesti odvadiu. Slišau je, da se da kajna veliko naučiti, pa si je misliu, zakaj bi se potem tudi stradati ne naučiu. In dajau mu je 10 dni samo dvekrat na den slame, drugih 10 dni le enkrat na den kopriv nu osata, potem pa nič več. Dva dni je še šlo z dejlom in Urban je že bui veseu, tretji den je postau kajn slab, a lončar je misliu, da se mu le po jejsti toži, četrti den pa je poginiu. Tedaj pa je Urban rekeu: „Glej jo glej mrho, komaj sem jo jesti odvadiu, pa mi crkne!“

(Konec sledi).

župniki, katerim je 50.000 malenkost nad tem zadržujejo, da je bil g. Mikuš za najbogatejšega župnika v škofiji proglašen.

No „Tomažek lažnjivi“, kaj bodeš pa sedaj porekel?

Najbolje je, če se na prsi trkaš, kmete pa za odpuščenje prosiš in rečeš: prosim odpustite mi, ker si drzнем vas tako nesramno nalagati, verjamite meni „lažnjivemu Tomažeku“ in mojemu „Gospodarju“ še manj ko dosedaj, ker le tedaj imate kmetje up, še kedaj srečni postati.

Kako bi kaj bil „Tomažek“ ponosen, če bi ga drugi listi osemdesetkrat samo v eni številki natisnili.—

Mi delamo le za blagor, korist in omiko kmeta, in se prav veselimo da Tomažeka naš razširjeni list tako hudo v želodec peče, da ne more spavati. Tomažeka jezi, da ima „Štajerc“ toliko število naročnikov, pa saj to ni čuda, če kmetje „Tomažeku“ hrbet obrnejo, ker večinoma berila v „Tomažeku“ je samosvoja hvala, katera po starem pregovoru še nikdar ni nič veljala ali pa samo hujskanje, kar pa pravicoljubecim ljudem ne ugaja, zatoraj tudi razsodni kmetje rečejo „Adijo Tomažek“.

Za poduk in pojasnjenje se bere v „Slov. N.“ št. 248 od 28. oktobra t. l. sledeče:

K o n z u m n o d r u š t v o n a F r a n k o l o v e m .

Seme gospodarske organizacije, katero je zasejal na Kranjskem najšpekulativnejši ljubljanski advokat in iz katerega naj bi vzknilo kmetom obilega sadu, katero pa istinito le „Njemu“ polni večno nenasične žepe, se je razplodilo že tudi na Štirnem v bujno cvetje, katero so z veliko vnemo začeli negovati nekateri štrebarski in njih lačni pilepki.

Tudi Frankolovo je osrečil neki provizor leta 1898 kmete s svojim famoznim kmetijskim, prav izgovorjeno konsumnim društvom in računski zaključek za leto 1900, ki leži pred nami, izkazuje, 69 K 6 h. čistega dobička.

Seveda morejo toliko čistega dobička izkazati samo taka gospoda in samo taki revizorji — o politična oblast! — ki so baš zbrani okrog slavnoznanega „Gospodarske zveze v Ljubljani“.

Oglejmo si toraj to imenitno bilanco, ki nam je prišla slučajno v roke, in konstatujmo, kako so ti umetniki pri falzificiranji bilanc v svoji čudni brezvestnosti dospeli do gori imenovanega čistega dobička!

Navihani sestavitelji te bilancee izkazujejo:

Imetja: naloženi denar 261 K, 2. blago 14181 K 46 h, 3 inventar 1110 K 36 h, 4. terjatve na blagu 2952 K 4 h, 5. združno poslopje in zemljišče 8892 K — vkup imetja 27396 K 86 h. Pri tem je pa pomisliti, da je v blagu vštetega najmanj za 5000 K vina, katerega se bo do polovice, to je za 2500 K. pokvarilo, kajti vino je iz leta 1898, ko je bila priznana slaba letina in se ga toliko gotovo spremeni v jesih.

Od terjatev, katere ima društvo, terjati je nedobitnega do 3/4 toraj 1968 K. Hišo so cenili za 2292

K, preveč kajti ko so jo kupili pred 2 letoma, dali so zanjo 6600 K in inventarja so zaračunili vsaj 300 K preveč, vkupno so toraj izkazali preveč imetka, dasi še priretiranega 20336 K 86 h.

Nasprotno temu pretiranemu imetku pa znašajo:

Dolgovi 1. na blagu 1995 K 20h, 2. na posojilih 21440 K, 3. dolg na posestvu 2580 K, 4. združni deleži 987 K; vkup 27002 K 20 h. Ako odbijemo od tega dolga faktični imetek po odbitku preveč zaračunjenega blaga in previsoko cenjene združne hiše v znesku 20336 K 86 h ostane istinitega deficita 6665 K 34 h. Vse to je nekako približno izračunjeno, faktična izguba je pa najbrže še večja.

Sedaj pa vprašamo slavno „Gospodarsko zvezo v Ljubljani“ in nje za blagor kmetov tako nadvdušenega načelnika, slaboznanega dr. Žlindro, kdo bo pokrtil ta ogromni deficit pri tem kmetijskem društvu!? Ubogi opeharjeni kmetje gotovo ne, kajti vsi niti svojih deležev ne morejo poplačati! Morebiti pa zopet seže ožlindrani eksminorit v svojo globoko, od kmečke budalosti napolneno bisago in daruje znova iz svojega 2000 kron. Slepništvo!

Končno se čudom čudimo, da se je naš sicer mirni in za koristi svojih župljanov v resnici vneti gospod župnik Presečnik dal zapeljati od tacih, le za svoj žep skrbečih prefrigancey v nadzorstvo kakor so voditelji frankolovskega kmetijskega društva, njim na čelu „ravnatelj“ in črevljar Volave.

V pojasnilo moramo kmetom še dodati, da ti gosp. imenujejo taka svoja društva kmetijska društva, kar pa je le samo slepilo, ker v resnici so to le konsumna društva, ali po domače — kramarije, ki so kmetu le v nesrečo.

Razne stvari.

Iz mariborskega porotnega sodišča. Porotno sodišče v Mariboru je 16. novembra obsodilo 57letnega tesarja Jakoba Grliča iz Trotkove, sodni okraj Št. Lenart, zaradi umora na smrt na vešalah. Grlič je imel znanje z omoženo Heleno Kocbek. Dne 11. avgusta sta Jakob Grlič in Helena Kocbek pijančevala po raznih gostilnah in naposled odšla proti domu. Dobro uro pozneje je prišla Helena Kocbek v hišo nekega Zdravca in je povedala, da ji je Grlič trebuh preparal. Helena Kocbeck je vsled tega umrla. Pred smrtjo je preiskovalnemu sodniku povedala, da se dotični večer ni hotela Grliču udati. Grlič je rabil silo in jo je potem zaklal. Pri obravnavi je Grlič priznal svoje dejanje, trdil pa, da je Heleno Kocbek zaklal, ker mu ni hotela povrniti nekaj kron, katere mu je bila dolžna. — 20. novembra sedel je na zatožni klopi 26letni ključavničar Janez Soršič mlajši iz Maribora. Zatoženec ukral je pričetkom julija pri svojem očetu na stanovanju bivajočemu mizarskemu pomočniku Francu Langu iz zaprtega kofra 820 kron, v katerem je imel Franc Lang spravljene in kateri znesek je bila dedščina Langova po očetu. Lang je ključke nosil vedno seboj. Soršič ko je bil sam doma, odšraufal je pokrov